

FIȘĂ DE DOCUMENTARE - Regionalizarea și globalizarea lumii contemporane

Două fenomene politice aparent antagonice sunt mai degrabă complementare.

Regionalizarea înseamnă gruparea unor regiuni ale spațiului geografic al planetei pentru interese: comerciale, politice, etnice, religioase, de localizare geografică, de apărare ș.a. Se disting, astfel mai multe blocuri regionale, așa cum se observă din analiza hărții fișei de lucru atașate, din care reies și premisele creării lor. Principalele blocuri regionale sunt: NAFTA, MERCOSUR, UE, ASEAN, LIGA ARABĂ, Forumul de Cooperare Asia-Pacific

Globalizarea înseamnă interconectarea vieții culturale, sociale, economice, a indivizilor de toată planeta, fapt dovedit de:

- natura globală a științei și tehnologiei, respectiv transferul de tehnologie dinspre țările dezvoltate;
- marketingul global, respectiv publicitatea agresivă a mărcilor cunoscute;
- sistemul financiar global, respectiv pătrunderea capitalurilor FMI, Banca Mondială în multe state;
- comunicațiile, care prin televiziune, și mai ales internet leagă toate regiunile lumii.

Principala forță a globalizării este reprezentată de companiile sau societățile transnaționale, care desfășoară activități economice, de la cele industriale la cele bancare, având numeroase filiale și urmărind strategii, precum valorificarea optimă a oportunităților oferite de spațiul economic global. Pentru atingerea acestui obiectiv, spre exemplu Compania Lafarge (ciment) și-a redus producția în țara sa, Franța, extinzând-o în alte țări precum România, unde legislația privind protecția mediului este mai permisivă, există combinate de ciment aflate în regiuni cu materii prime abundente, iar forța de muncă este ieftină și calificată.

Societățile transnaționale aparțin exclusiv statelor industrializate, dar și unor economii emergente și au o forță financiară mai mare decât a unor state mai mici, așa cum reiese din enumerarea celor cu cifre de afaceri de peste 100 miliarde de \$: General Motors, Deimler-Crysler, Ford, Royal Dutch-Shell, Exxon, Mitsubishi, Toyota, PetroChina, Sinopec, Gazprom, Petroleo-Brasileiro

Datorită ofensivei după 1990 a companiilor transnaționale, care sunt promotorii globalizării, prioritatea statelor în dezvoltare rămâne identificarea oportunităților de integrare în economia globală.

Spațiul geografic și globalizarea

Toate marile puteri din antichitate și până în prezent au manifestat dorința de a realiza o lume globală. Imperiul Roman a reușit să acopere teritoriile din Europa Meridională, Apuseană, Centrală, de SE, dar și din Asia de Vest și Africa de Nord, incluzând Marea Mediterană (Mare Internum). În perioada medievală au continuat astfel de exemplu Imperiile Arab, Mongol, Otoman, însă cea mai mare extindere au atins-o marile imperii coloniale europene: Portughez, Francez, Spaniol Englez.

Țările comuniste sprijinite de URSS în timpul „războiului rece” s-au opus pătrunderii Investițiilor Străine Directe, deci procesului de globalizare. După dezmembrarea URSS (1991), țările anexate sistemului comunist au trecut la sistemul politic capitalist favorabil companiilor transnaționale, excepție făcând R.P.D Coreea și Cuba, însă în cea din urmă se remarcă tendințe de trecere la o economie liberă.

Identitatea urmărește păstrarea specificului cultural, adică a obiceiurilor, tradițiilor folclorice, religioase, artistice. Diferențele dintre globalizare și cultură sunt: cultura înseamnă tradiție, iar globalizarea emancipare; cultura este locală, iar globalizarea este generală; cultura înseamnă trăire sufletească, iar globalizarea fenomene măsurabile; cultura înseamnă identitate, iar globalizarea ar trebui să fie legătura între identități.

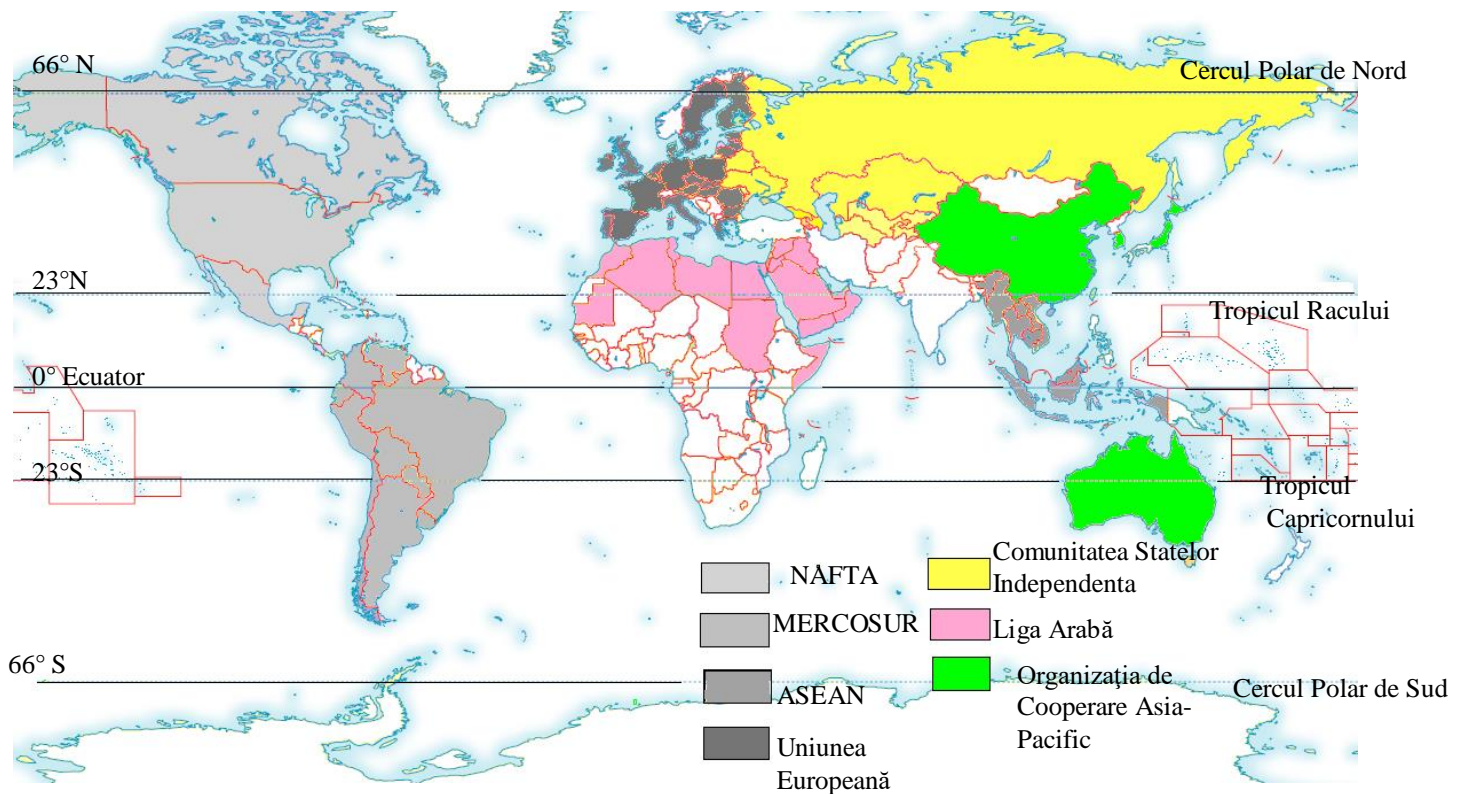
Uniformizarea lumii contemporane este percepută ca o tendință de globalizare culturală și economică după modelul celui american și vest european (națiuni etnocentrice), motiv pentru care procesul a fost denumit americanizare sau occidentalizare: Adesea acest model de viață a venit în contradicție cu idealurile de dezvoltare ale altor state, mai ales din lumea islamică.

Uniformizare = proces de reducere a diversității lumii contemporane prin adoptarea unor concepte, comportamente și norme de viață pornind de la modelul occidental, sub influența globalizării. Sociologul american Wright Mills a elaborat un model al omului global (robotul jovial), care poartă jeansi Levis și bluze Lacoste, poartă Adidas, folosește ceasuri Swatch, urmărește CNN la un televizor Samsung, mănâncă la McDonald's, bea Coca Cola sau bere Haineken și se distrează într-un bar karaoke. În prezent, există un proces de uniformizare treptată a modului de viață, de adaptare a unor principii occidentale, care se extind în cele mai îndepărtate colțuri ale lumii. Influențele occidentale contribuie la uniformizarea vieții sociale, culturale, dar mai ales economice.

Diversitatea lumii contemporane

Cum însăși planeta este unitară și nu uniformă, astfel și civilizația planetei trebuie să rămână unitară și nu uniformă. Cultura reflectă evoluția și adaptarea popoarelor la anumite condiții fizico-geografice și-i conferă personalitate în ansamblu mondial, iar păstrarea valorilor religioase și tradițiilor, ca element de identitate al diferitelor popoare, garantează viabilitatea civilizației omenirii.

FIȘĂ DE LUCRU - Regionalizarea și globalizarea lumii contemporane

- I. Analizați harta de mai sus care prezintă principalele **grupări regionale** contemporane de state și precizați
 - 1 NAFTA: state componente.....două premise.....
 2. MERCOSUR : 3 state componente.....o premisă...
 3. Uniunea Europeană două state nemembre
 4. CSI state membre.....
 5. ASEAN state membre.....
 - 6 Forumul de Cooperare Asia-Pacific state membre.....
 7. Liga Statelor Arabe două regiuni continentale.....și premisa.....
 8. Organizația Statelor Exportatoare de petrol: trei regiuni continentale.....
 9. NATO – o țară din America membră NATO.....
 10. În concluzie elementul de bază al regionalizării este....., iar premisele.....
- II. **Globalizarea** dimpotrivă înseamnă participarea indivizilor din toate statele lumii la piața mondială, la activități culturale și sociale, fapt dovedit de:
 - a.....b.....c.....d.....

Principalul vector al globalizării e reprezentat de, iar strategia urmărită este valorificarea

Indicați o astfel de companie din țara noastră și indicați:trei avantaje.....două dezavantaje.....
- III. **Spațiul geografic mondial** a suferit numeroase încercări de globalizare, începând cu imperiile antichității precum....., și continuând cu cele ale Evului Mediu..... și terminând cu marile imperii coloniale, precum.....

În timpul „războiului rece”, procesului de globalizare i se opuneau....., iar în prezent doar câteva state precum..... se mai opun.

- IV. **Uniformizarea/** globalizarea lumii contemporane mai este numită și...../....., adică preluarea modului de viață al acestora.

Identitatea lumii este susținută de **cultură**, iar **uniformizarea** de **globalizare**. Indicați trăsăturile lor opuse:

Cultura este....., iar globalizarea este generală

Cultura trimite la, iar globalizarea la emancipare

Cultura înseamnă trăirea....., iar globalizarea fenomene.....

Cultura înseamnă identitate, iar globalizarea trebuie să însemne.....

Diversitatea lumii contemporane sprijină viabilitatea umanității, adică.....